Новий рік: історія і традиції святкування

https://mrpl.city/blogs/view/novij-rik-istoriya-i-traditsii-svyatkuvannya

30 грудня 2017, субота

Автор: **Ольга Демідко (Маріуполь)**
Автор: **MRPL.CITY**

Новий рік – найулюбленіше свято для мільйонів людей з різних країн. Це один з небагатьох днів у році, коли люди майже з усього світу стежать за годинником, п'ють шампанське і радіють новому року. Секрет такої популярності дуже простий: новорічна ніч – той час, коли навіть дорослим дозволено вірити в дива. Цей «дозвіл» виник у давні часи, адже Новий рік вважається одним з найперших свят всього людства. Найбільш ранні документальні свідчення відносяться до третього тисячоліття до нашої ери, адже точно відомо, що Новий рік відзначали навіть у Месопотамії. Проте історики вважають, що свято має більш давню історію, а значить, нашим новорічним традиціям щонайменше 5000 років.

Вражає той факт, що Новий рік, у тому вигляді, який є зараз, почали святкувати ще в Стародавньому Єгипті. Протягом століть єгиптяни святкували вересневий розлив річки Ніл, який знаменував собою початок нового посівного сезону і був життєво важливою подією. Вже тоді було заведено влаштовувати нічні святкування з танцями та музикою, дарувати один одному подарунки.

1 січня став першим днем Нового року при Юлії Цезарі: у нововведеному календарі цей місяць був названий на честь бога Януса, одна голова якого дивиться в минуле, а інша в майбутнє. Вважається, що саме тоді виник звичай прикрашати будинки.

Однак у всьому світі Новий рік ще багато століть святкували або на початку весни, або в кінці осені – відповідно до сільськогосподарських циклів. На Русі, наприклад, до XV століття початок року святкували 1 березня.

У 1600 році свято перенесли на осінь, а ще через сто років, приблизно в той самий час, що і по всій Європі, Петро I видав наказ про загальне святкування Нового року 1 січня. Також він наказав влаштовувати в цей день феєрверки та народні гуляння.

Існує легенда, що коли Англія переходила на січневе відзначення Нового року, збунтувалися жінки королівства: вони вважали несправедливим намір уряду додати кожній з них по кілька місяців віку. Чоловіки посміялися, але рішення не змінили.

У всьому християнському світі Новий рік завжди вважався другорядним святом, більш головною подією вважалося Різдво. Саме тому жителі більшості європейських країн дарують один одному подарунки 25 грудня, та й сімейні обіди влаштовують у Святвечір.

Так було і в Україні, але в епоху Радянського Союзу відзначати церковні події було заборонено, і Новий рік швидко став найважливішим і найулюбленішим з усіх офіційних свят.

Жителі ж більшості західних країн вже 2 січня виходять на роботу. А ті, хто відзначає новий рік за місячним або суто національним календарем - китайці, японці, іудеї, і зовсім в ці дні не відпочивають. 1 січня дорослі відправляються в офіс, а діти – в школу.

Спробуймо перенестися в минуле і дізнатися, як маріупольці святкували Новий рік раніше. Цікаво, що маріупольцям наприкінці XIX – початку XX ст. новорічну ніч пропонували урочисто провести в громадських місцях. Наприклад, у 1912 р. святкування Нового року з сім'єю можна було провести в залі Комерційних зборів. Увійти дозволялося завдяки попередньому запису, оплата становила 1 р. 10 копійок. Кожен гість мав право пройти тільки з однією жінкою. Члени зборів і студенти проходили безкоштовно. Схожі умови відвідування сімейного вечора були в залі Маріупольських громадських зборів, розташованій у будинку Д. Хараджаєва. Заможні маріупольці могли дозволити собі урочисто зустріти Новий рік у Великому концертному залі готелю «Континенталь», розташованому на вул. Харлампіївській. Вхід на вечір був виключно за

попереднім записом. Для публіки грав струнний оркестр. На вечорі дамам безкоштовно роздавали бутоньєрки, а чоловікам – сигари. Святкова вечеря на 1 персону коштувала 2 р. 50 коп. Для спостереження за її приготуванням з Харкова спеціально був виписаний шеф-кухар Т. Ровенський. Найбільшою популярністю серед маріупольців користувалися страви французької кухні.

Якщо у нас була б можливість здійснити навколосвітню подорож і дізнатися, як проходять святкування Нового року в різних країнах, ми б були дуже здивовані, адже кожен народ має свої традиції й унікальні особливості святкування. Розглянемо найбільш цікаві традиції. Так, французи запікають у новорічний пиріг біб: той, кому він дістанеться, отримує титул «бобового короля» і право роздавати вказівки протягом всієї святкової ночі. Дорослі намагаються вгадати так, щоб біб дістався дитині.

У Болгарії заведено влаштовувати новорічні дитячі гуляння. Хлопці роблять палички з кизилу, прикрашають їх червоною ниточкою, голівкою часнику, горіхами, монетками та сухофруктами й бігають з ними по окрузі. Вони заходять в будинки до сусідів і «стукають» паличками по спинах господарів: вважається, що таке поплескування приносить людині удачу, здоров'я і добробут.

Головний герой новорічного карнавалу в Колумбії – це Старий рік. Він розгулює на високих ходулях по вулицях і розповідає дітям смішні історії.

У Норвегії діти чекають подарунків від кози. Тому в ніч перед Новим роком вони готують їй частування, залишаючи в своїх черевиках трохи сіна. На ранок замість сухої трави вони знаходять подарунки.

На Кубі перед настанням Нового року діти наповнюють глечики, відра, тази та миски водою, щоб опівночі разом з батьками вилити цю воду з вікон. Вважається, що таким чином люди дякують за все найкраще, що приніс минулий рік.

Їжа – важлива частина новорічного святкування в Мексиці. Так, рівно опівночі кожна дитина повинна отримати та з'їсти велику

пряникову ляльку.

Новий рік – свято, яке об'єднує всіх людей, всю планету. І попри різні традиції, у новорічну ніч всі люди однаково щасливі! Сподіваюся, що кожен день Нового 2018 року буде яскравим і барвистим, як іграшки на новорічній ялинці, а майбутні місяці – не менше радісними, ніж зустріч Нового року! Всіх вітаю з прийдешнім святом і бажаю здійснення найзаповітніших мрій!